

Hoe Amerika succesvolle geneeswijzen in de ban deed

24

Detail van het meer dan 3000 kilometer lange hekwerk dat de grens markeert tussen de Verenigde Staten en Mexico.

De recente inperkende regelgeving met betrekking tot de complementaire en alternatieve geneeswijzen in Nederland en België vraagt om plaatsing in een breder historisch kader. Er valt een parallel te trekken met de American Medical Association in de Verenigde Staten die in de vorige eeuw streed tegen nieuwe inzichten in ziekte en geneeskunst. Met succes, want na procedures en intimidaties staken diverse therapeuten de grens over naar Mexico.

Door Fernand Debats, arts voor homeopathie en redactielid

In de Verenigde Staten begon de strategie van uitschakeling van therapieën die geen gebruikmaken van farmaca in 1910 met het *Flexner Report*. Abraham Flexner was uitgenodigd door John D. Rockefeller – de man die zich door het monopoliseren van de oliehandel in de VS opwerkte van boekhouder tot de rijkste man aller tijden – om de effectiviteit van therapieën te beoordelen die in de medische scholen werden onderwezen. Flexner deed in zijn rapport de aanbeveling dat de toelating tot medische scholen door een 'poortwachter' beoordeeld moest worden om te voorkomen dat 'casual strollers from the highway' toegang konden krijgen tot medisch onderwijs. Deze poortwachter werd de American Medical Association (AMA), een belangenvereniging voor artsen.

Rockefeller vergrootte zijn invloed op het medische onderwijs door de universiteiten financieel te steunen in ruil voor zetels in de universiteitsbesturen. Daarmee was het medische onderwijs

gemonopoliseerd. Acties volgden om de niet-farma-gerichte opleidingen uit te schakelen. Universiteiten waar naturopathie of homeopathie werd onderwezen werden gedwongen daarmee op te houden op straffe van sluiting. In 1906 telden de VS 160 medische scholen, in 1944 nog slechts 69. Het onderwijs ging vanaf toen alleen nog maar over farmaca.

MACHTSSTRIJD

Er ontbrandde een verbeterde strijd tussen de AMA en haar achterban, de 'allopaths' en de 'empirics', waarbij de inzet zich toespitste op het recht om kankerpatiënten te behandelen. De film *Cancer: The Forbidden Cures* (2010) van Massimo Mazzucco (te zien via YouTube) geeft naast een overzicht van deze strijd veel feitelijke informatie over de omvang van de 'kankerindustrie'. Patiënten zijn afhankelijk gemaakt van wat de industrie te bieden heeft en de industrie is afhankelijk van de

patiënten voor hun miljardenomzetten. Een maanddosering van een cytostaticum kost al snel zo'n 3000 tot 5000 euro. In 2009 werden in Nederland 91.400 nieuwe gevallen van kanker vastgesteld. De grote lijn van het beleid van de farmacotherapie is dan ook duidelijk voor iedereen die ogen heeft om te zien: het in stand houden van therapieën die tijdelijk helpen, zodat de patiënt steeds weer terug zal moeten komen.

Een genezen patiënt is een melkkoe minder voor de gezondheidsindustrie en therapieën die werkelijk helpen zijn een enorme bedreiging voor deze bedrijfstak. Hiermee wil niets verkeerd gezegd zijn over de goede bedoelingen van al die werkers in de gezondheidszorg die stelselmatig eenzijdig worden geïnformeerd. Mensen hebben een geweten, maar bedrijven niet (lees ook het boek *Bijwerkingen* van klokkenluider John Virapen, ooit directeur geweest van het Zweedse farmaceutische bedrijf Eli Lilly).

De artsengemeenschap is voor informatie afhankelijk van de industrie en heeft het te druk om zich te verdiepen in de wetenschappelijke waarde daarvan, zodat ze een ideale schakel vormt tussen productie en distributie van het ene gepatenteerde middel na het andere. Is het toevallig dat in België juist de niet-arts-homeopaten die niet gevoelig zijn voor deze misinformatie, vanaf januari 2014 hun praktijken moeten sluiten?

Hieronder volgen drie voorbeelden van succesvolle alternatieve geneeswijzen die verboden werden.

HARRY HOXSEY

Harry Hoxseys overgrootvader zette een prijshengst met kanker in een rustige wei om aan zijn einde te komen. Het dier ging echter niet dood en bleek allerlei ongebruikelijke kruiden te eten. Dit kruidenmengsel genas vervolgens ook andere paarden en uiteindelijk mensen met kanker. Harry kreeg het recept door via zijn vader en omdat hij financieel succesvol was, kon hij klinieken openen. Zeventien in totaal, maar dat ging niet zonder slag of stoot.

Toen de AMA hem in de gaten kreeg, werd hij aangeklaagd, met name door Morris Fishbein, die behalve voorzitter van de AMA ook uitgever was van het toonaangevende tijdschrift van die vereniging (*JAMA*) en die met deze dubbele pet op elke publicatie blokkeerde die niet in zijn kraam te pas kwam. De twee vochten het geschil in de media uit.

Hoxsey ging in op alle uitdagingen en toonde met foto- en

filmmateriaal zijn genezingen aan. Fishbein en de zijnen boden een astronomisch bedrag voor het recept. Hij weigerde. Fishbein zette de hetze voort, maar toen hij Hoxsey publiekelijk beschuldigde van het accepteren van 'bloedgeld' ging hij te ver. Voor het gerecht viel hij door de mand. Hij bleek onbevoegd, had nooit een patiënt behandeld, omdat hij niet al zijn examens had gehaald. Hij moest aftreden als AMA-voorzitter. De mediastrijd werd nog verbeterer voortgezet. Het kwam zelfs zover dat pamfletten tegen de Hoxsey-therapie in postkantoren werden verspreid. Patiënten werden thuis bezocht door de Amerikaanse geneesmiddelenautoriteit FDA en hun medicijnen

'De AMA bood Rene Caisse een miljoen dollar, ze weigerde en werd vervolgd'

werden in beslag genomen. Hoxsey nodigde de AMA uit zijn genezingsverslagen te controleren. Ze weigerden, want het zou 'geldverspillerij' zijn. Uiteindelijk kwam het zover dat op één dag alle zeventien klinieken tegelijk door de overheid werden gesloten. Men wist dat Hoxsey niet genoeg geld had om in verschillende staten tegelijk een juridische procedure uit te vechten. De behandelingen werden verplaatst naar Mexico en tot op de dag van vandaag moeten kankerpatiënten daarnaartoe reizen voor de Hoxsey-therapie.

RENE CAISSE EN MAX GERSON

Rene Caisse kwam als verpleegster in aanraking met een patiënte die een groot litteken op haar borst had, het restant van borstkanker, genezen met een kruidenmengsel van de Canadese Ojibwa-indianen. Ze ging het mengsel toepassen en met behulp van vrienden en genezen patiënten kon ze een kliniek openen.

Toen kwam de AMA haar op het spoor. Ze kreeg een (nog bestaande) brief waarin haar een miljoen dollar werd geboden voor de formule. Ze weigerde. Toen begon de vervolging. Ze werd verschillende malen gearresteerd en voor het gerecht gedaagd en uiteindelijk werd ook haar kliniek door de overheid gesloten, ondanks de talloze getuigenverklaringen van genezelingen, petitie's en demonstraties. Ze daagde de AMA uit naar genezelingen te onderzoeken, maar die heeft dat nooit willen doen. Zij kreeg te horen dat bij haar genezen patiënten een verkeerde diagnose moest zijn gesteld. Dit krankzinnige argument kennen wij in Nederland van de tegenstanders van de artsen Cornelis Moerman en Hans Houtsmuller. Of de medici zeiden dat patiënten zelf niet in staat zijn te beoordelen of ze genezen zijn of niet. Of ze zeiden: 'soms gaat kanker vanzelf over'. Uiteindelijk heeft Rene Caisse op persoonlijke titel tot op zeer hoge leeftijd succesvol patiënten behandeld met haar middel Flor Essence® (voor leden van de Vereniging Homeopathie met korting verkrijgbaar bij www.derooderoos.com). Max Gerson, een voor het naziregime gevluchte Duitse arts, ontwikkelde een therapie op basis van grote hoeveelheden vruchtensappen in combinatie met leverreiniging en ontgiftiging door middel van koffieklysmas. Hij genas hiermee zichzelf van migraine en ontdekte dat het ook werkte bij tuberculose en kanker. Aanvankelijk werd hij in de VS met open armen ontvangen. Maar al spoedig werd hij belasterd en geïntimideerd door de AMA. Zijn dochter zet zijn werk voort in Mexico en ook voor deze therapie moeten Amerikanen dus de grens over.

WAT NU?

We maken in Nederland vergelijkbare situaties door. Enkele jaren geleden heeft de Inspectie voor de Volksgezondheid in Nederland invallen gedaan bij artsen voor homeopathie en middelen in beslag genomen. Middelen waarvan bewezen is dat ze een werking hebben die niet door het placebo-effect verklaard kan worden, middelen zonder enige bijwerking. Recentelijk legde minister van Volksgezondheid Edith Schippers ernstige beperkingen van de individuele vrijheid wettelijk vast onder het motto 'bescherming van de burgers tegen kwak-

‘Voor succesvolle alternatieve therapieën moeten Amerikanen de grens over’

zalverij'. De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit heeft boetes opgelegd op basis van deze wetgeving. Hierbij moeten we opmerken dat met de term 'kwakzalverij' therapieën aangeduid worden die volgens gangbare wetenschappelijke normen

'niet bewezen' zijn. Het is inmiddels algemeen bekend dat met deze definitie twee derde van de reguliere therapieën kwakzalverij is. Wordt het woord 'kwakzalver' hier misschien gebruikt in de betekenis van 'concurrent'? Ik vraag me in alle eerlijkheid af: wie zijn hier de kwakzalvers en tegen wie of wat moeten de burgers beschermd worden?

In een aangrijpende passage in de film *Cancer: The Forbidden Cures* kunt u Rene Caisse zien en horen zeggen: 'Ik begrijp niet hoe ze zich kunnen onthouden van erkenning, want je hebt het bewijs, je hebt de diagnose van de dokter, je hebt de pathologische bevindingen en je hebt de patiënt om te laten zien dat deze nog leven is nadat hij door de medische professie is opgegeven... En toch weigeren ze toe te geven dat het een genezing is. Waarom?' •